

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7016/2555

กรมสรรพากรโจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ธรรมนุรักษ์ก่อสร้าง (ที่ถูกห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ธรรมนุรักษ์ก่อสร้าง) กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 744, ป.รัชฎากร มาตรา 67 ตรี, ป.รัชฎากร มาตรา 89, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 29, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.รัชฎากร มาตรา 26

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้โจทก์ฟ้องคดีเกิน 1 ปี หลังจากรู้ว่า ก. ตายก็ตาม แต่โจทก์ผู้รับจำนองยังสามารถใช้สิทธิบังคับจำนองได้ เพราะเหตุดังกล่าวไม่ทำให้หนี้ตามสัญญาจำนองระงับสิ้นไปตามที่ระบุไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา 744 ป.รัชฎากร มาตรา 67 ตรี ได้กำหนดบทลงโทษให้ผู้เสียภาษีชำระเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 20 ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจประเมินให้จำเลยที่ 1 เสียเบี้ยปรับตาม มาตรา 26 อีก บทบัญญัติใน ป.รัชฎากร มาตรา 89 มิได้มุ่งหมายให้ลงโทษผู้กระทำความผิดเรียงตามอนุมาตราไป แต่มุ่งหมายให้ลงโทษตามอนุมาตราที่กำหนดเบี้ยปรับสูงสุดเพียงอนุมาตราเดียว จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับตาม มาตรา 89 (2) (3) (4) หรือ (10) เพียงอนุมาตราเดียวซึ่งเป็นกรณีที่โจทก์สามารถเรียกเก็บเบี้ยปรับได้สูงสุด สำหรับกรณีเสียเบี้ยปรับตาม ป.รัชฎากร มาตรา 89 (8) และ (9) ทั้งสองกรณี เป็นการเสียเบี้ยปรับที่สามารถแยกจากบทบัญญัติตาม มาตรา 89 (2) (3) (4) (10) ได้ จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับตาม มาตรา 89 (8) หรือ (9) อีกฐานหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันรับผิดชำระเงินจำนวน 4,787,297.75 บาท โดยให้จำเลยที่ 4 ในฐานะผู้จัดการมรดกชำระเงินจำนวน 700,000 บาท พร้อมเงินเพิ่มจากกองมรดกของนางกลม หากไม่ชำระขอให้ยึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2766 ตำบลโคกสำราญ กิ่งอำเภอบ้านแฮด (บ้านไผ่) จังหวัดขอนแก่น ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จำนวน 700,000 บาท ให้จำเลยที่ 5 ชำระเงินจำนวน 352,862 บาท หากไม่ชำระขอให้ยึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 3162 ตำบลโคกสำราญ กิ่งอำเภอบ้านแฮด (บ้านไผ่) จังหวัดขอนแก่น ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้จำนวน 352,862 บาท พร้อมเงินเพิ่มให้แก่โจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การ จำเลยที่ 4 และที่ 5 ให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันชำระเงินจำนวน 4,787,297.75 บาท โดยให้จำเลยที่ 5 ร่วมรับผิดชำระเงินจำนวน 352,862 บาท หากไม่ชำระให้ยึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 3162 ตำบลโคกสำราญ กิ่งอำเภอบ้านแฮด (บ้านไผ่) จังหวัดขอนแก่น ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 4 กับให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 และที่ 5 ร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 20,000 บาท ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความสำหรับจำเลยที่ 4 ให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า แม้โจทก์จะฟ้องจำเลยที่ 4 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางกลม ให้ชำระหนี้ตามที่นางกลมได้จำนองที่ดินพิพาทเป็น

ประกันหนี้ค่าภาษีอากรของจำเลยที่ 1 ไว้เกิน 1 ปี หลังจากรู้ว่างานกลมถึงแก่ความตายก็ตาม แต่ โจทก์ผู้รับจำนองยังสามารถใช้สิทธิบังคับให้จำเลยที่ 4 ในฐานะผู้จัดการมรดกให้ชำระหนี้โจทก์เอา จากทรัพย์สินที่นางกลมนำมาจำนองได้ เพราะเหตุดังกล่าวไม่ทำให้หนี้ตามสัญญาจำนองระงับสิ้น ไปตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 744 ที่ศาลภาษีอากรกลางวินิจฉัยว่า คดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 4 ขาดอายุความ นั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ ของโจทก์ฟังขึ้น ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา 67 ทวิ (1) หรือยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา 67 ทวิ (1) โดยแสดงประมาณการกำไรสุทธิ ขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ ซึ่งได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบ ระยะเวลาบัญชีนั้นโดยไม่มีเหตุอันสมควร บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องเสียเงินเพิ่มอีก ร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา 67 ทวิ (1) หรือของกึ่งหนึ่งของจำนวนเงิน ภาษีที่ต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นหรือของภาษีที่ชำระขาด แล้วแต่กรณี ตาม ประมวลรัษฎากร มาตรา 67 ตรี ดังนั้น ตามบทบัญญัติดังกล่าวถือได้ว่าการไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 67 ทวิ นี้ ได้มีบทบัญญัติกำหนดความรับผิดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว เจ้าพนักงานประเมินจึงไม่ มีอำนาจประเมินให้จำเลยที่ 1 เสียเบี้ยปรับตามมาตรา 26 อีก การประเมินในส่วนนี้จึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใด อุทธรณ์ แต่ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นควรยกขึ้นวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 29 ประกอบด้วยประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) และมาตรา 246 ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษามานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรไม่เห็นพ้องด้วย การเสียเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (10) เนื่องจากผู้มี หน้าที่เสียภาษีมิได้ทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนด หรือรายงานอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากร กำหนดตามมาตรา 87/1 หรือมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ให้เสียเบี้ยปรับอีกสองเท่า ของเงินภาษีซึ่งคำนวณจากฐานภาษีที่มีได้ทำรายงานหรือมิได้ลงรายการในรายงานให้ถูกต้อง ส่วน เบี้ยปรับตามมาตรา 89 (2) เป็นกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำ ส่งภาษีภายในกำหนดเวลา ให้เสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งในเดือนภาษี สำหรับเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (3) เป็นกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบ นำส่งภาษีไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องนำส่งในเดือนภาษี คลาดเคลื่อนไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่เสียคลาดเคลื่อนหรือนำส่งคลาดเคลื่อน และเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (4) เป็นกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีขายหรือจำนวนภาษีซื้อในเดือนภาษีที่แสดงไว้ คลาดเคลื่อนไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของจำนวนภาษีขายที่แสดงไว้ขาดไปหรือจำนวนภาษี ซื้อที่แสดงไว้เกินไป ตามบทบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้นเป็นกรณีที่กฎหมายเรียกเก็บเบี้ยปรับจากฐาน ภาษีเดียวกัน เห็นได้ว่า บทบัญญัติในประมวลรัษฎากร มาตรา 89 มิได้มุ่งหมายให้ลงโทษ ผู้กระทำผิดเรียงตามอนุมาตราไป แต่มุ่งหมายให้ลงโทษตามอนุมาตราที่กำหนดเบี้ยปรับสูงสุด เพียงอนุมาตราเดียว จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (2) (3) (4) หรือ (10) เพียงอนุมาตราเดียว ซึ่งเป็นกรณีที่โจทก์สามารถเรียกเก็บเบี้ยปรับได้สูงสุด สำหรับกรณีเบี้ยปรับ ตามมาตรา 89 (8) เป็นกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้เก็บสำเนาใบกำกับภาษีในกรณีภาษีขายไว้ตามที่ กฎหมายกำหนด ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษี และกรณีเบี้ยปรับ ตามมาตรา 89 (9) เป็นกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้เก็บใบกำกับภาษีในกรณีภาษีซื้อที่ใช้เครดิตภาษี

ในการคำนวณภาษีไว้ตามที่กฎหมายกำหนด ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองของจำนวนภาษีที่นำมา
เครดิต ทั้งสองกรณีเป็นการเสียเบี้ยปรับที่สามารถแยกจากบทบัญญัติตามมาตรา 89 (2) (3) (4)
และ (10) ได้ จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (8) หรือ (9) อีกฐานหนึ่ง ปัญหานี้แม้
ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์แต่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน
ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร
และวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 29 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง มาตรา 142 (5) และมาตรา 246 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้แก้ไขการประเมินตามหนังสือ
แจ้งภาษีเงินได้นิติบุคคล เลขที่ 10400100/02/100042 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2541 สำหรับรอบ
ระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2539 โดยให้เพิกถอนเฉพาะการเรียก
เก็บเบี้ยปรับตามประมวลรัษฎากร มาตรา 26 จำนวน 339,157.95 บาท และแก้ไขการประเมิน
ตามหนังสือแจ้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนภาษีมกราคม มีนาคม เมษายน พฤษภาคม
มิถุนายน สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน 2538 สำหรับเดือนภาษีกุมภาพันธ์ พฤษภาคม
มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน พฤศจิกายน 2539 โดยให้โจทก์เรียกเก็บเบี้ยปรับตาม
ประมวลรัษฎากร มาตรา 89 (2) (3) (4) หรือ (10) เพียงอนุมาตราเดียวซึ่งเป็นกรณีที่โจทก์สามารถ
เรียกเก็บเบี้ยปรับได้สูงสุด นอกเหนือจากเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (8) หรือ (9) โดยให้จำเลยที่ 4 ใน
ฐานะผู้จัดการมรดกของนางกลมร่วมรับผิดชอบชำระเงินจำนวนไม่เกิน 700,000 บาท สำหรับหนี้
ค่าภาษีอากรตามหนังสือแจ้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนภาษีสิงหาคมและกันยายน
2539 หากไม่ชำระให้ยึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2766 ตำบล
โคกสำราญ กิ่งอำเภอบ้านแฮด (บ้านไผ่) จังหวัดขอนแก่น ของนางกลมออกขายทอดตลาด โดย
หากขายทอดตลาดได้เงินสุทธิเท่าใดจำเลยที่ 4 ไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด นอกจากที่แก้ไข
เป็นไปตาม คำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลาง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

องค์คณะ

วีระพล ตั้งสุวรรณ · สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ · ไมตรี ศรีอรุณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/7016/2555>